

**Postanowienie z dnia 4 lutego 1997 r.
III RN 58/96**

Kasacyjne orzeczenie Komisji Odwoławczej przy Urzędzie Patentowym RP nie jest orzeczeniem kończącym postępowanie w sprawie, o którym mowa w art. 117 ustawy z dnia 19 października 1972 r. o wynalazczości (jednolity tekst: Dz. U. z 1993 r., Nr 26, poz. 117) i nie podlega zaskarżeniu do Sądu Najwyższego w drodze rewizji nadzwyczajnej.

Przewodniczący SSN: Jerzy Kwaśniewski, Sędziowie SN: Adam Józefowicz (sprawozdawca), Janusz Łętowski.

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu w dniu 4 lutego 1997 r. na rozprawie sprawy Firmy R.K. GmbH, B.-H., Niemcy o udzielenie prawa ochronnego na wzór użytkowy pt. "Dachówka szczytowa zakończenia kalenicy" z pierwszeństwem wynikającym ze zgłoszenia [...] dokonanego w dniu 22 września 1994 r. w Niemczech, na skutek rewizji nadzwyczajnej Prezesa Urzędu Patentowego w Warszawie [...] od postanowienia Komisji Odwoławczej przy Urzędzie Patentowym RP z dnia 19 czerwca 1996 r. [...]

p o s t a n o w i ł:

odrzuć rewizję nadzwyczajną

U z a s a d n i e n i e

Firma R.K. GmbH, B.-H., Niemcy, działająca w sprawie przez pełnomocnika rzecznika patentowego Andrzeja G. wystąpiła w dniu 21 września 1995 r. do Urzędu Patentowego RP z podaniem o udzielenie prawa ochronnego na wzór użytkowy pt. "Dachówka szczytowa zakończenia kalenicy" z pierwszeństwem wynikającym ze zgłoszenia [...] dokonanego w dniu 22 września 1994 r. w Niemczech. Przesyłając dokument pierwszeństwa przy piśmie złożonym w Urzędzie Patentowym R.P. w dniu 23 stycznia 1996 r., zgłaszający zwrócił się jednocześnie z prośbą o przywrócenie terminu do złożenia tego dokumentu. Zgłaszający wyjaśnił, że wypadek, któremu uległ pełnomocnik w dniu 22 stycznia 1996 r. spowodował jednodniowe uchybienie czteromiesięcznego terminu, wymaganego do złożenia dokumentu pierwszeństwa.

Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej postanowieniem z dnia 29 stycznia 1996 r. [...] uznał za wycofane oświadczenie zgłaszającego zawarte w podaniu z dnia 21 września 1995 r. o korzystaniu z uprzedniego pierwszeństwa, wynikającego ze zgłoszenia [...] dokonanego w Niemczech w dniu 22 września 1994 r. przez firmę R.K. GmbH.

W uzasadnieniu postanowienia Urząd Patentowy stwierdził, iż dowód pierwszeństwa nie został złożony w terminie czterech miesięcy od daty zgłoszenia, dokonanego w Urzędzie Patentowym R.P. Zdaniem Urzędu Patentowego R.P., czteromiesięczny termin do złożenia dokumentu pierwszeństwa określony w § 3 ust 3 zarządzenia Prezesa Urzędu Patentowego R.P. z dnia 23 marca 1993 r. w sprawie ochrony

wynalazków i wzorów użytkowych (M.P. Nr 18, poz. 179) ma charakter materialno-prawny i jest nieprzywracalny. Z tego względu wnioski o jego przywrócenie jest bezprzedmiotowy, co skutkuje zgodnie z § 25 ust. 1 cyt. zarządzenia uznaniem oświadczenia o korzystaniu z uprzedniego pierwszeństwa za wycofane.

Na powyższe postanowienie zgłaszający wniósł zażalenie do Komisji Odwoławczej przy Urzędzie Patentowym R.P., w którym wniósł o uchylenie zaskarżonego orzeczenia i rozpatrzenie wniosku o przywrócenie uchybionego terminu.

Na rozprawie przed Komisją Odwoławczą pełnomocnik zgłaszającego przedłożył zaświadczenie lekarskie na okoliczność wypadku, któremu uległ w dniu 22 stycznia 1996 r.

Komisja Odwoławcza przy Urzędzie Patentowym R.P. postanowieniem z dnia 19 czerwca 1996 r. [...] uchyliła zaskarżone postanowienie i przekazała sprawę Urzędowi Patentowemu RP do ponownego rozpoznania oraz nakazała zwrócić opłatę wniesioną od zażalenia.

W uzasadnieniu postanowienia Komisja Odwoławcza przy Urzędzie Patentowym R.P. stwierdziła, że przy ocenie charakteru prawnego czteromiesięcznego terminu do złożenia dokumentu pierwszeństwa należy zwrócić uwagę na zakres delegacji ustawowej wynikający z art. 27 ust. 2 i art. 38 ust. 5 w związku z art. 82 oraz art. 119 ust. 3 ustawy z dnia 19 października 1972 r. o wynalazczości (jednolity tekst: Dz. U. z 1993 r., Nr 26, poz. 117). Powyższe przepisy upoważniły Prezesa Urzędu Patentowego R.P. do określenia szczegółowych wymogów, jakim powinno odpowiadać zgłoszenie wynalazku, wzoru użytkowego i praw ochronnych, zasad rozpatrywania zgłoszenia wynalazku i wzoru użytkowego oraz zasad prowadzenia rejestrów. Z przepisów tych wynika - zdaniem Komisji Odwoławczej - że zawierają one normy określające m.in. tok postępowania zgłoszeniowego, czyli normy procesowe. Wskazany zatem przepis powyższego zarządzenia Prezesa Urzędu Patentowego R.P., określający termin do złożenia dokumentów składających się na dowód pierwszeństwa, z istoty rzeczy jako dotyczący postępowania regulowanego w ramach delegacji ustawowej, może ustalić tylko termin o charakterze procesowym, a więc podlegający przywróceniu. Takie stanowisko - zdaniem Komisji Odwoławczej - znajduje uzasadnienie w art. 4 ust. 2 pkt 3 Konwencji Paryskiej, przewidującym możliwość ustanowienia terminu do złożenia dokumentu pierwszeństwa, o ile prawo krajowe uzna celowość przedkładania tego dowodu, przy czym termin ten nie może być krótszy niż trzy miesiące. Unormowanie to wskazuje także na procesowy charakter omawianego terminu. Z powyższych względów Komisja Odwoławcza uważa, że wniesiona przez zgłaszającego prośba o przywrócenie terminu do złożenia dowodu pierwszeństwa powinna być rozpatrzona przez Urząd Patentowy R.P.

Prezes Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej wniósł rewizję nadzwyczajną od postanowienia Komisji Odwoławczej przy Urzędzie Patentowym z dnia 19 czerwca 1996 r., w której zarzucił temu postanowieniu rażące naruszenie prawa przez błędna wykładnię art. 27 ust. 2 i art. 38 ust. 5 w związku z art. 82 oraz art. 119 ust. 3 ustawy z dnia 19 października 1972 r. o wynalazczości (jednolity tekst: Dz. U. z 1993 r., Nr 26, poz. 117). Skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia. W uzasadnieniu rewizji nadzwyczajnej Prezes Urzędu Patentowego R.P. zakwestionował pogląd Komisji Odwoławczej przy Urzędzie Patentowym R.P. o procesowym charakterze prawnym terminu do złożenia dokumentu uzasadniającego przyznanie pierwszeństwa. Ponadto skarżący wyraził przekonanie, że art. 4 lit. D pkt 3 Konwencji

Paryskiej nie odnosi się wcale do możliwości ustanowienia terminu przez prawo krajowe, lecz stwierdza, że jeżeli według prawa krajowego jest wymagany dowód pierwszeństwa, to można go będzie złożyć w każdym czasie w ciągu trzech miesięcy od daty zgłoszenia bez utraty prawa. Takie sformułowanie przemawia - zdaniem Prezesa Urzędu Patentowego R.P. - za materialnoprawnym charakterem tego terminu, o czym świadczą przytoczone w rewizji nadzwyczajnej orzeczenia Komisji Odwoławczej przy Urzędzie Patentowym. Rewidujący uważa, że zaskarżone orzeczenie jest odmienne do utrwalonego stanowiska przyjętego w orzecznictwie.

W końcowej części uzasadnienia rewizji nadzwyczajnej skarżący wyraził pogląd, że zaskarżone postanowienie, choć nie kończy postępowania w sprawie udzielenia patentu, to jednak w istocie kończy postępowanie w zakresie ustalenia daty pierwszeństwa, bowiem Urząd Patentowy jest związany zawartą w nim oceną prawną.

Rozpatrując rewizję nadzwyczajną Sąd Najwyższy wziął pod uwagę co następuje:

Stosownie do przepisu art. 117 ustawy z dnia 19 października 1972 r. o wynalazczości (jednolity tekst: Dz. U. z 1993 r., Nr 26, poz. 117) rewizja nadzwyczajna może być złożona od każdego prawomocnego orzeczenia Urzędu Patentowego i Komisji Odwoławczej kończącego postępowanie w sprawie rażąco naruszającego prawo. Przepis ten dalej stanowi, że do tej rewizji nadzwyczajnej stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania cywilnego. W związku z tym ma zastosowanie art. 10 ustawy z dnia 1 marca 1996 r. o zmianie Kodeksu postępowania cywilnego, rozporządzeń Prezydenta Rzeczypospolitej - Prawo upadłościowe i Prawo o postępowaniu układowym, Kodeksu postępowania administracyjnego, ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 43, poz. 189). Przepis ten stanowi, że rewizje nadzwyczajne m.in. od orzeczeń organów pozasądowych przewidziane w przepisach szczególnych rozpoznaje Sąd Najwyższy stosując odpowiednio przepisy o postępowaniu kasacyjnym.

W przytoczonym stanie prawnym wymaga najpierw rozważenia, czy orzeczenie Komisji Odwoławczej uchylające orzeczenie organu pierwszej instancji ma charakter orzeczenia kończącego postępowanie w sprawie i czy może być zaskarżone w drodze rewizji nadzwyczajnej. Zdaniem Sądu Najwyższego należy zwrócić uwagę przede wszystkim na to, że omawiane orzeczenie nie rozstrzyga sprawy co do jej istoty. Ponadto w wyniku tego rodzaju kasacyjnego orzeczenia drugiej instancji nie następuje merytoryczne "załatwienie sprawy" i utrzymuje się stan sprawy w toku, albowiem postępowanie, którego przedmiotem jest żądanie wniosku Firmy R.K. nadal się toczy. Decyzja kasacyjna organu drugiej instancji jest decyzją czysto procesową, gdyż nie załatwia merytorycznie sprawy w sposób ostateczny. Orzeczenie kasacyjne nie jest zatem orzeczeniem kończącym postępowanie w sprawie, o którym mowa w art. 117 prawa wynalazczego. Zdaniem Sądu Najwyższego, kasacyjne orzeczenie Komisji Odwoławczej przy Urzędzie Patentowym Rzeczypospolitej Polskiej nie jest orzeczeniem kończącym postępowanie w sprawie o pierwszeństwo do uzyskania prawa ochronnego i nie podlega zaskarżeniu do Sądu Najwyższego w drodze rewizji nadzwyczajnej. Sąd Najwyższy nie podziela poglądu wnoszącego rewizję nadzwyczajną, że kasacyjne orzeczenie organu drugiej instancji, "choć nie kończy postępowania w sprawie

udzielenia patentu, kończy w istocie postępowanie w zakresie ustalenia daty pierwszeństwa". Pogląd ten nie uwzględnia okoliczności, że w wyniku orzeczenia kasacyjnego nie zostało jeszcze wydane przez właściwy organ orzeczenie o udzieleniu pierwszeństwa. Dopiero prawomocne orzeczenie Urzędu Patentowego kończące postępowanie w sprawie, jeśli rażąco narusza prawo, może być zgodnie z art. 117 prawa wynalazczego przedmiotem rewizji nadzwyczajnej. Brak takiego orzeczenia uniemożliwia Sądowi Najwyższemu ustosunkowanie się w niniejszej sprawie do charakteru prawnego terminu, o którym mowa w § 3 ust. 3 zarządzenia Prezesa Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 23 marca 1993 r. (M.P. Nr 18, poz. 179).

Wobec niedopuszczalności rewizji nadzwyczajnej od zaskarżonego orzeczenia Sąd Najwyższy na zasadzie art. 393⁸ KPC w związku z art. 10 cyt. ustawy z dnia 1 marca 1996 r. postanowił, jak w sentencji.

=====